nota

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden? **Ja**

Onderzoek en Wenschapsbeleid

Van
[redacted]
[redacted] Persoon...

Datum
30 september 2026

Referentie
66563024

Bijlagen

Ondertekening Kamerbrief stand van zaken haalbaarheidsanalyse screening kennisveiligheid

Aanvulling na vragen van MOCW 13/10 bij deze nota:

- [redacted]
  Geheimhoudingsplicht
- [redacted]
  Eenheid Kabinet
- UNL, KNAW en NWO-i hebben een bestuurlijke reactie op het Sectorbeeld Kennisveiligheid gestuurd. Deze reactie kunt u meesturen met de Kamerbrief. U heeft reeds per Kamerbrief op 11 juni het sectorbeeld naar de Kamer gezonden, tezamen met een inhoudelijk appreciatie.

Aanleiding

- U heeft in uw brief over de screening kennisveiligheid van 11 juni jl. toegezegd de Tweede Kamer na de zomer te informeren over de voortgang van de haalbaarheidsanalyse om tot een smallere vorm van screening te komen, en over eventuele alternatieven voor screening.
- Bijgevoegde brief is opgesteld om de Kamer te informeren over de voortgang voorafgaand aan het Commissiedebat OWB op 5 november.
- Er wordt door OCW ingezet op medeondertekening door de ministers van EZK en JenV, vanwege de gezamenlijke betrokkenheid bij het onderwerp

screening kennisveiligheid. MEZK is akkoord met de verzending van de brief.

Geadviseerd besluit

- Ondertekening Kamerbrief stand van zaken haalbaarheidsanalyse screening kennisveiligheid.
- De brief uiterlijk 30 oktober te verzenden aan de Kamer.
- U kunt akkoord gaan met het verzenden van de bestuurlijke reactie van UNCL, KNAW en NWO-I op de sectorbeelden en de aankondiging hiervan in de Kamerbrief.

Kernpunten

- De brief beschrijft wat u in de haalbaarheidsanalyse onderzoekt. De brief bevat nog geen conclusies, omdat de analyse nog niet is afgerond.
- De haalbaarheidsanalyse richt zich op twee vraagstukken:
  1) in hoeverre is er een werkbare versmalling van de scope en/of technologie mogelijk, waarop screening van toepassing is;
  2) hoe kan er gelijk opgetrokken worden met de aanpak van ongewenste kennisoverdracht in het kennisintensieve bedrijfsleven.
- Ook alternatieven voor screening worden onderzocht, zoals verplicht toegangsbeleid bij instellingen. Juridische houdbaarheid van de maatregelen is hierbij een harde voorwaarde.
- Partijen uit de kennissector worden betrokken via een klankbordgroep met experts en een dialoog met bestuurlijke vertegenwoordiging van de instellingen.
- Om tot conclusies te komen, is meer tijd nodig. Onder andere omdat de conclusies weging vragen binnen het Kabinet. U geeft aan de Kamer in het voorjaar 2027 opnieuw te informeren.
- U informeert de Kamer ook over wat u daarnaast doet in de brede aanpak kennisveiligheid.

Toelichting

Proces haalbaarheidsanalyse & timing kamerbrief

- De brief biedt procesinformatie over de voortgang van de haalbaarheidsanalyse en beschrijft wat in dit kader wordt onderzocht.
- [redacted]
  Eenheid Kabinet
  [redacted]
- Het is daarom niet mogelijk om op dit moment (voorlopige) conclusies of besluiten per brief met de Kamer te delen vóór het debat. Een dergelijke brief moet via onderraden (CDINEV en RDINEV) naar de Ministerraad.
- Eenheid Kabinet
  [redacted]

Vervolgstappen haalbaarheidsanalyse screening

- OWB werkt aan de oplevering van de haalbaarheidsanalyse in november.
- [redacted]
  Eenheid Kabinet
  [redacted]

Bestuurlijk overleg kennisveiligheid

- In het contact met de Kamer over kennisveiligheid heeft de Kamer een duidelijke focus op de realisatie van de aangekondigde screening. Daarbij is herhaaldelijk benoemd door verschillende partijen dat het traject te lang duurt.
- In lijn met eerdere debatten kunt u hier op 5 november opnieuw kritische vragen over verwachten.
- Maar de aanpak kennisveiligheid is nadrukkelijk meer dan alleen een screening. Het bestaat uit een brede aanpak die u samen met de kennissector uitvoert.
- [redacted]
  Onderhandeling
  [redacted]

- Daarom is het van belang dat u voor het debat een Bestuurlijk Overleg voert met de kennissector.
- Dit moment kunt u gebruiken om de sector te vragen hoe zij het gewenste kennisveiligheidsniveau gaat bereiken en hoe zij dit willen gaan monitoren en verantwoorden. U vraagt hen met concrete voorstellen te komen, zodat u de Kamer kunt informeren.
- [redacted]

Onderhandeling

Interdepartementale afstemming Kamerbrief

- [redacted]

Eenheid Kabinet

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Onderdelen van deze nota mogen niet openbaar gemaakt worden i.v.m. de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, eenheid van kabinetsbeleid, lopende onderhandelingen en een wettelijke geheimhoudingsplicht.

nota

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden? **Ja**

Onderzoek en Wetenschapsbeleid

Van
Persoonsg...
[redacted]

Datum
15 mei 2026

Referentie
63853332

Bijlagen
n.v.t.

Intern OCW afgestemd
WJZ

Besluiten t.a.v. (screening) kennisveiligheid n.a.v. beleidsstaf DGHBWE

Aanleiding

Op 12 mei jl. is de (screening) kennisveiligheid besproken in de beleidsstaf DGHBWE. Met deze nota neemt u de besluiten die in dat overleg zijn besproken. Daarnaast wordt uw akkoord gevraagd op de denkrichting voor de verkenning naar een alternatief voor screening. [redacted]
Onderhandeling
[redacted]

Geadviseerde besluiten

1) Akkoord met de adviezen die in de beleidsstaf DGHBWE van 12 mei jl. zijn besproken:
    A. Akkoord met het versterken van de juridische basis van het Verscherpt Toezicht (hierna: VT).
    B. Akkoord met het uitwerken van de haalbaarheidsanalyse voor een smallere screening kennisveiligheid.
2) Akkoord met de verkenning van verplicht toegangsbeleid zonder screening door de Rijksoverheid als alternatief voor screening door de overheid.
3) [redacted] Onderhandeling [redacted]

In de beleidsstaf is ook gesproken over het versterken van de aanpak van zelfregulering en het versterken van de kennispositie van instellingen. De besluiten die hierbij horen worden separaat aan u voorgelegd in de nota ter besluitvorming over de voortgangsbrief kennisveiligheid.

Kernpunten

- Beslispunten 1A en 1B stonden in de nota ter voorbereiding op en zijn met u besproken tijdens de beleidsstaf DGHBWE.
- Beslispunt 1A is een "no-regret" maatregel die ongeacht de uitkomst van de haalbaarheidsanalyse voor de screening kennisveiligheid kan worden uitgewerkt. U wordt t.z.t. om een besluit over de invulling van de juridische versterking van het VT gevraagd.
- Beslispunt 1B wordt aangekondigd in de kamerbrief screening kennisveiligheid die reeds geaccordeerd is in de MR en naar verwachting binnenkort samen met de voortgangsbrief over de brede aanpak kennisveiligheid wordt verzonden. Naar aanleiding van de bespreking in

de beleidsstaf zijn 2 modellen voor een smallere screening gekozen die verder worden uitgewerkt in het kader van de haalbaarheidsanalyse.
- Beslispunt 2: Er is 1 denkrichting voor een alternatief voor screening gekozen. [redacted] *Eenheid Kabinet* [redacted] Met deze nota wordt u gevraagd akkoord te geven op het uitwerken van deze denkrichting. Deze is uitgewerkt in de toelichting van deze nota onder beslispunt 2.
- Beslispunt 3 wordt nu aan u voorgelegd i.v.m. de komende augustusbesluitvorming.
- *Onderhandeling* [redacted]
- *Onderhandeling* [redacted]

Toelichting

Beslispunt 1A: Versterking juridische basis VT
- U heeft met het VT al de bevoegdheid om toegang tot specifieke vakgroepen te weigeren, om zo het verbod op het leveren van technische bijstand aan deze landen[1] niet te overtreden.
- We adviseren u als *no-regret* optie de juridische basis van deze (beperkte) vorm van screening te versterken. De wijze waarop dit kan worden vormgegeven wordt verder uitgewerkt en u wordt t.z.t. om een besluit gevraagd.
- In aanvulling hierop verkennen we of het VT per 2027 door Justis (de beoogd uitvoerder van de Wskv) kan worden uitgevoerd. Justis en OWB staan hier positief tegenover. Besluitvorming hierover wordt voorgelegd aan SG.OCW.

Beslispunt 1B: Haalbaarheidsanalyse smallere screening
- In het coalitieakkoord is opgenomen dat er een screeningswet komt en in uw Kamerbrief geeft u aan dat er een haalbaarheidsanalyse van een smallere screening wordt gemaakt.
- We verkennen de haalbaarheid van twee modellen van een smalle screening:
    1) *Uitgangspunt systematiek Wskv*: door concrete en scherpe keuzes op het gebied van doelgroep en technologie wordt de Wskv sterk versmald. Wel worden in de screening alle landen uit het dreigingsbeeld meegenomen. Daarnaast wordt ingezet op het oplossen van diverse knelpunten in de uitvoering. Zoals tot nu toe het uitgangspunt was, gaat VT op in de Wskv.
    2) *Uitgangspunt VT*: de screening op basis van internationale sancties blijft bestaan, wordt beter onderlegd en door Justis uitgevoerd (beslispunt 1A). Deze screening is beperkt tot landen[1]

[1]Het VT heeft betrekking op sancties gericht op Iran, Rusland, Belarus en Noord-Korea.

waar de sancties op zien en weegt niet alle risico's voor de nationale veiligheid mee, maar ziet alleen op het risico dat het verbod op het leveren van technische bijstand aan deze landen wordt overtreden. In aanvulling op de beperkte VT-screening wordt onderzocht of en op welke manier met wetgeving een beperkt aantal aanvullende technologiegebieden aangewezen kan worden, waar gescreend wordt op basis van nationale veiligheid en waar dus rekening gehouden kan worden met de dreiging uit méér landen. Ook in dit scenario moeten knelpunten in de uitvoering worden opgelost.

- Deze modellen worden de komende tijd samen met de NCTV, EZK, Defensie, veiligheidsdiensten én de kennissector verder uitgewerkt. We adviseren u na de zomer over de haalbaarheid op basis van de ingeschatte effectiviteit, uitvoerbaarheid en proportionaliteit van een smalle screening.

Beslispunt 2: Denkrichting alternatief voor screening door de overheid

- Naast de haalbaarheidsanalyse van twee modellen voor een smalle screening, verkennen we één mogelijk alternatief voor screening door de overheid: de mogelijkheid om kennisinstellingen te verplichten toegangsbeleid te voeren voor sensitieve vakgebieden zonder dat hier een screening door de overheid aan voorafgaat (afgezien van het bestaande VT waarin alleen het risico op verbod op overtreding van sancties wordt beoordeeld).
- In dit scenario moeten instellingen zelf bepalen hoe zij dit toegangsbeleid inrichten, welke voorwaarden voor toegang zij hanteren en of zij zelf een vorm van screening toepassen of inkopen. Er zijn verschillende manieren denkbaar waarop de overheid kennisinstellingen in dit beleid kan ondersteunen.
- Er moet nog veel onderzoek gedaan worden naar verschillende varianten in deze denkrichting. Of het mogelijk is om interdepartementaal en in het kennisveld draagvlak te vinden voor dit scenario en of kennisveiligheidsrisico's voldoende worden gemitigeerd is afhankelijk van de uitwerking.
- Bij de uitwerking van een alternatief voor screening én de twee modellen voor een smallere screening is juridische houdbaarheid een harde voorwaarde.

[redacted]

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted] *Onderhandeling* [redacted]

Datum
15 mei 2026

[redacted]

Onderhandeling

[redacted]

Politieke context/vervolg

- De Kamerbrief stand van zaken screening kennisveiligheid is op 22 mei jl. geaccordeerd in de MR. De voortgangsbrief over de brede aanpak kennisveiligheid ontvangt u separaat. De brieven worden gelijktijdig naar de Kamer verzonden.
- U heeft een coördinerende rol in de brede aanpak kennisveiligheid. De Wskv wordt medeondertekend door M.J&V en is in overeenstemming met M.EZK. De twee modellen voor een smallere screening en de denkrichting voor een alternatief voor screening zijn op dit moment nog niet besproken met J&V en EZK. Besluitvorming over de richting van een smalle screening of een alternatief voor de Wskv is een kabinetsbesluit. Ambtelijk werken wij nauw samen met EZK, J&V, DEF, BZ en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten bij de uitwerking van de bovengenoemde denkrichtingen. Ook met het veld bespreken we voorstellen in een vroeg stadium in verband met de uitvoerbaarheid ervan.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Onderdelen van deze nota mogen niet openbaar gemaakt worden i.v.m. de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, eenheid van kabinetsbeleid en lopende onderhandelingen.